

SINTEZA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ

Denumirea programului operațional: Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	
Viziunea strategică a programului operațional: Strategia PODD este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, cu Semestrul European, Recomandările Specifice de Țară relevante, Programul Național de Reformă, Rapoartele de Țară din 2019 și 2020 și Anexa D a Raportului din 2020. Totodată, PODD se bazează pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale. Prin PODD se urmărește maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar alocat României din bugetul european prin finanțarea nevoilor de dezvoltare naționale din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvantei sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului; decontaminarea siturilor poluate și managementul riscurilor.	
Consultări publice realizate până în prezent: Grupul de Lucru pentru Obiectivul de Politică 2, care acoperă PODD, s-a reunit la invitația Ministerului Fondurilor Europene, în data de 25 Noiembrie 2019, având ca subiect de dezbatere logica intervenției pentru acest obiectiv de politică. La acest grup de lucru reprezentarea a fost largă (48 persoane), participând reprezentanți ai instituțiilor vizate de domeniile acoperite de obiectivul de politică 2 (energie, mediu, riscuri), precum și reprezentanți ai potențialilor beneficiari și ai societății civile. De asemenea, a fost creat grupul de lucru interministerial pentru elaborarea PODD (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerului Apărării, Secretariatului General al Guvernului, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri) MFE a transmis PODD prin intermediul poștei electronice în datele de 19.05 și 27.05 2020 grupului de lucru interministerial pentru comentarii/observații. Pe baza analizei proprii a MFE și a observațiilor și contribuțiilor primite s-a finalizat versiunea prezentă programului.	
Constrângeri tematice la nivelul Programului Operațional: N/A	
Sursa de finanțare a Programului Operațional: FEDR și FC	
Rata medie de cofinanțare la nivel de Program Operațional: FEDR/FC • 85% pentru regiunile mai puțin dezvoltate • 40% pentru regiunile mai dezvoltate	
Corelarea cu alte documente strategice la nivel național	Obiectivul general al României în domeniul energiei este conturat prin <u>Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC)</u> . Planul stabilește obiective, dar și politici și măsuri aferente celor cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice. Astfel, viitoarele investiții ce se vor realiza din PODD au în vedere, pe de o parte, îndeplinirea obiectivelor strategice asumate în PNIESC , precum și sprijinirea atingerii obiectivelor propuse în pachetul “Energie curată pentru toți europenii” la orizontul anului 2030. În ceea ce privește apa/apa uzată, investițiile vor fi realizate conform Master Planurilor Județene reactualizate și a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice . Totodată, în PODD va continua dezvoltarea de noi proiecte care vizează conformarea cu prevederile <u>Directivei privind epurarea apelor uzate urbane</u> . România a adoptat prin HG 942/20.12.2017 <u>Planul Național de Gestionare a</u>

	<u>Deșeurilor</u>, care identifică măsurile necesare pentru conformarea cu legislația națională și europeană. Corelarea investițiilor va fi realizată și cu planurile județene și al municipiului București de gestionare a deșeurilor și vor viza în primul rând <u>prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni, precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme.</u> În ceea ce privește investițiile privind <u>biodiversitatea</u>, acestea vor fi în acord cu obligațiile ce decurg din Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitacelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbatică și Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatică, urmând a fi continuată <u>asigurarea suportului financiar pentru elaborarea/reactualizarea Planurilor de Management pentru Reteaua Natura 2000</u>, în special pentru cele care se află în zonele unde se vor dezvolta proiecte de investiții în infrastructură, <u>precum și implementarea acestor Planuri.</u> În anul 2015 România a adoptat <u>Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015).</u> Investițiile PODD vor promova, în principal, <u>măsuri de investigare preliminară și detaliată, evaluarea riscului asupra mediului și, ulterior, remedierea siturilor contaminate</u>, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane. <u>Prevenirea și gestionarea riscurilor.</u> România este în curs de realizare a Planului Național de Management a Riscurilor la Dezastre, însă are elaborată Evaluarea Riscurilor la Nivel Național pe baza căreia a realizat exercițiul de programare. În ceea ce privește inundațiile, investițiile vor fi făcute pe baza <u>Planurilor Management a Riscului de Inundații (PMRI)</u> ale Bazinelor Hidrografice și a Planurilor de Management a Bazinelor Hidrografice (PMBH). De asemenea, la nivel național se află în curs de elaborare <u>Planurile de Management ale Secetei</u> bazate pe soluțiile de evaluare a riscului și în contextul Directivei Cadru UE a Apei - ca parte a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice (decembrie 2021, primele versiuni aferente celui de al treilea ciclu de planificare, conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60CE). <u>Combaterea eroziunii costiere.</u> În anul 2012, a fost aprobat un <u>Master Plan pentru "Protecția și refacerea zonei costiere"</u> care este conform Directivei 2008/56/CE. Astfel, prin PODD se au în vedere continuarea măsurilor de <u>limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.</u> În ceea ce privește <u>managementul riscurilor</u>, este în continuare nevoie de investiții în vederea asigurării unei societăți reziliente la riscuri și dezastre și adaptată la realitatea operațională. Astfel, investițiile din PODD se vor realiza conform cu <u>Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025</u>, aprobată prin HG 951/2016, are ca obiectiv fundamental consolidarea și dezvoltarea IGSU în vederea creșterii capacității operaționale și de răspuns, reducerii impactului efectelor situațiilor de urgență asupra comunităților și îmbunătățirii calității misiunilor executate în folosul populației.
Obiectivul general al programului operațional	Obiectivul general al PODD 2021-2027 este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE și cu obiectivul 2 al politicii de coeziune, "O Europă mai verde", și urmărește în principal îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a

	standardelor de mediu, precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene. Concomitent, PODD urmărește realizarea obiectivelor naționale de dezvoltare în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor și reducerea decalajului existent între Statele Membre ale Uniunii Europene și România cu privire la infrastructura în aceste domenii, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ.
Obiective specifice	<u>O.S. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.</u> Alegerea acestui obiectiv specific este rezultatul necesității pe de o parte de a respecta țintele asumate de România și de a contribui la dezvoltarea coerentă și continuă a sectorului energetic național, iar pe de altă parte pentru a contribui susținut atât la realizarea politicilor și măsurilor aferente celor cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice, cât și la realizarea obiectivelor europene comune din pachetul “Energie curată pentru toți europenii”. <u>O.S. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.</u> Prin selectarea acestui obiectiv specific România dorește să contribuie la modernizarea pieței naționale de energie ca parte integrantă a pieței de energie europeană. Implementarea infrastructurii inteligente reprezintă un pas intermediar esențial pentru asigurarea flexibilității sistemului energetic, care oferă beneficii tangibile atât pentru operatorii cât și pentru utilizatorii finali,. <u>O.S. Promovarea managementului durabil al apei.</u> România nu și-a îndeplinit angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare la UE privind calitatea apei destinată consumului uman și privind colectarea și epurarea apelor uzate în aglomerările cu peste 2000 le, în ciuda eforturilor depuse și sprijinului financiar important din perioadele anterioare (POSM 2007-2013 și POIM 2014-2020). Nevoia de investiții pentru conectarea populației la sisteme de alimentare cu apă conforme și pentru asigurarea de sisteme de colectare și epurare a apelor uzate din aglomerările rămase este încă foarte mare. Acestea din urmă sunt necesare atât pentru respectarea conformării cu cerințele Directivei 91/271/CEE, cât și cu cele ale Directivei 2000/60/CE cu privire la atingerea sau menținerea stării bune a corpurilor de apă. <u>O.S. Promovarea tranziției către o economie circulară</u> România a adoptat prin HG 942/20.12.2017 Planul Național de Gestionare a Deșeurilor și urmează să adopte planurile județene și al municipiului București de gestionare a deșeurilor care identifică măsurile necesare pentru conformarea cu legislația națională și europeană, inclusiv obiectivelor Pachetului pentru economia circulară. Astfel, sunt necesare în continuare investiții în domeniul deșeurilor, vizând în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni, precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme. <u>O.S. Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</u> România nu și-a îndeplinit țintele cu privire la asigurarea managementului adecvat al ariilor naturale protejate, precum și privind refacerea ecosistemelor degradate, în acord cu obiectivele Strategiei UE pentru biodiversitate. Totodată, conform concluziilor Raportului de țară din 2019, au fost identificate nevoi de investiții prioritare pentru a consolida biodiversitatea și, în special, pentru a sprijini măsurile de gestionare și conservare în zonele protejate, în conformitate cu legislația de mediu a UE.

	Calitatea aerului rămâne în continuare o problemă, România neîndeplinindu-și angajamentele de reducere a emisiilor atmosferice, iar instrumentele actuale pentru monitorizarea calității aerului sunt insuficiente, atât din punct de vedere al acoperirii teritoriale cu stații de monitorizare, cât și din punct de vedere al parametrilor monitorizați. Nevoia de dezvoltare actuală implică existența unui sistem de evaluare și monitorizare a calității aerului care să răspundă pe deplin cerințelor directivelor europene. Astfel, prin PODD se impune continuarea dotării sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului, în acord cu prevederile Directivei 2008/50/EC și Directivei INSPIRE. În România există în continuare decalaje importante în atingerea obiectivelor UE în ceea ce privește remediarea siturilor contaminate, precum și refacerea zonelor afectate din punct de vedere ecologic, în special în zonele foarte sensibile. Investițiile PODD vor promova, în principal, măsuri de investigare preliminară și detaliată, evaluarea riscului asupra mediului și, ulterior, remediarea siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane <u>O.S Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor</u> Corelat cu recomandările Raportului de țară privind evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu, pentru perioada următoare de programare sunt necesare în continuare investiții pentru adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și creșterea rezilienței în fața dezastrelor, ce vizează măsuri privind: reducerea impactului inundațiilor și celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice; reducerea impactului manifestării altor tipuri de riscuri (secetă și furtuni); dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe; dezvoltarea sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională, ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale; limitarea efectelor negative ale eroziunii costiere.
Fundamentare a necesității programului operațional	În elaborarea PODD s-a avut în vedere Semestrul European, care oferă cadrul pentru identificarea priorităților naționale în materie de reforme și monitorizarea implementării acestora, RST relevante, PNR, Rapoartele de Țară din 2019 și 2020 și Anexa D a Raportului din 2020, precum și nevoile de dezvoltare identificate la nivel național. Astfel, prin investițiile care urmează a fi realizate, PODD va adresa provocările și deficiențele identificate în Rapoartele de Țară recente și la punerea în practică a deciziilor Semestrului European, prin finanțarea celui de-al doilea obiectiv de politică, respectiv "O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon. Prin PODD sprijinul este direcționat către un număr limitat de sectoare care urmează să servească la utilizarea în mod coerent a finanțării din partea Uniunii și la maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar. Astfel, prin PODD vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvantei sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate; prevenirea și gestionarea riscurilor;

Intensitatea energetică în România este peste media UE, ceea ce determină nevoia de creștere a eficienței energetice, scăderea emisiilor de CO2 și GES în vederea atingerii obiectivelor UE de neutralitate climatică și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvantei sistemului. Viitoarele investiții ce se vor realiza din PODD au în vedere, pe de o parte, îndeplinirea obiectivelor strategice asumate în PNIESC, precum și sprijinirea atingerii obiectivelor propuse în pachetul “Energie curată pentru toți europenii” la orizontul anului 2030.

Actualele politici europene privind energia și clima sunt inițiate și fundamentate pe pachetul „*Energie-Schimbări Climatice-2020*” care constituie un prim salt ambițios pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea eficienței energetice și creșterea ponderii de energie din surse regenerabile (obiectivele 20-20-20). Mai precis, UE și-a propus o scădere de 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, iar energia produsă să provină din surse regenerabile și eficiență energetică să crească cu 20%.

Pentru a îndeplini acest angajament, UE a stabilit obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030. România și-a stabilit obiectivele și contribuțiile naționale la realizarea obiectivelor Uniunii Europene privind schimbările climatice prin *Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru perioada 2021-2030* (aprilie 2020).

Evoluția sectorului poate fi ilustrată parțial prin indicatorii de mai jos:

	2014	2015	2016	2017	2018
Producția brută de energie primară din surse regenerabile mai puțin exploatate (mii tep/an)					
Intensitatea energetică în industrie (kgep/1000 euro)	76.38	76.38	127.90	121.30	-
Consumul mediu anual de energie electrică pe locuință (MWh/locuință)	181.20	136.00	153.90	143.10	-
Pierderi de energie înregistrate pe rețele de transport și distribuție a	1.35	1.36	1.35	1.40	-

finanțare în perioada următoare. Cerința de investiții estimată (la 30 noiembrie 2018) este de aproximativ 22 miliarde euro - 13,2 miliarde de euro pentru apele uzate și de 9 miliarde de euro pentru apă .

Rezultatele privind ratele reale de conectare la serviciile de apă conforme, ratele de conectare estimate după implementarea investițiilor identificate și diferența rezultată sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 1: Rata de conectare la serviciile de apă în conformitate cu Directiva privind apă potabilă (DWD) 98/83/CE (populația este exprimată în milioane de persoane)

SERVICII DE APĂ	Zone operatori regionali	Zonă rămasă, inclusiv București	TOTAL
Populație totală în zone (milioane , recesământ 2011)	14.3	6.1	20.4
Populație totală conectată la serviciile de apă centralizate - Prezent	10.1	3.8	14.0
Rată de conectare-Prezent	71.1%	63.2%	68.7%
Populația totală conectată la serviciile de apă centralizate - După POIM	12.3	3.9	16.3
Rată de conectare-după POIM	86.5%	64.7%	80.0%
Populația totală conectată la serviciile de apă centralizate - după alte investiții	12.8	4.4	17.2
Rata de conectare-după alte investiții	89.7%	73.0%	84.7%
Populația rămasă de conectat	1.5	1.6	3.1
Procentajul populației neconectate	10.3%	27.0%	15.3%

Principalul impact asupra ratelor de conectare este estimat ca rezultat al proiectelor de investiții care urmează să fie implementate în cadrul POIM, ceea ce ar trebui să conducă la o rată de conectare națională de 80%. Celelalte investiții care sunt în curs de implementare (finanțate în principal în zonele rurale din fonduri de dezvoltare regională și locală) sau investițiile estimate în master planurile actualizate, ar trebui să crească în continuare rata națională de conexiune la 85%, lăsând un decalaj de conexiune de 15% (aproximativ 3,1 milioane de locuitori)

Rezultatele sondajului privind ratele reale de conectare la serviciile de ape uzate conforme, ratele de conexiune estimate după implementarea investițiilor identificate și diferența rezultată sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 2: Rata de conectare la serviciile de ape uzate conforme: niveluri și goluri actuale (populația este exprimată în milioane de persoane)

SERVICII APA/APA UZATA	Zone opeartori regionali + București	Zone rămase	TOTAL
Populația totală din care:	14.3	6.1	20.4
Aglomerări cu populație mai mare de 10,000 l.e	8.2	2.5	10.7
Aglomerări cu populație între 2,000 and 10,000 l.e.	3.8	1.8	5.6
Aglomerări cu populație sub 2,000 l.e.	2.2	1.8	4.0
Populație totală conectată la serviciile de apă/apă uzată - Prezent, din care:	7.5	2.7	10.2
Aglomerări cu populație mai puțin de 10,000 p.e.	6.7	2.2	8.8
Aglomerări cu populație între 2,000 și 10,000 p.e.	0.7	0.4	1.0
Aglomerări cu populație sub 2,000 p.e.	0.2	0.1	0.3
Rata de conectare - Prezent, din care:	52.8%	43.9%	50.1%
In agglomerations above 10,000 p.e.	80.8%	87.8%	82.4%
In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	18.0%	19.5%	18.4%
In agglomerations below 2000 p.e.	8.8%	7.3%	8.1%

	Total population connected to services - After LIOP	10.4	2.7	13.2
	In agglomerations above 10,000 p.e.	7.9	2.2	10.1
	In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	2.2	0.4	2.6
	In agglomerations below 2000 p.e.	0.3	0.1	0.5
	Rata de conectare - după POIM, din care:	73.1%	45.2%	64.8%
	In agglomerations above 10,000 p.e.	95.9%	88.4%	94.2%
	In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	57.3%	22.2%	45.9%
	In agglomerations below 2000 p.e.	15.7%	8.1%	12.3%
	Total population connected to water services - After other investments, out of which:	11.5	3.5	15.0
	In agglomerations above 10,000 p.e.	7.9	2.3	10.2
	In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	2.7	0.9	3.6
	In agglomerations below 2000 p.e.	0.8	0.4	1.3
	Rata de conectare - după alte investiții, din care:	80.4%	58.3%	73.8%
	In agglomerations above 10,000 p.e.	96.5%	90.8%	95.1%

In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	70.8%	47.3%	63.2%
In agglomerations below 2000 p.e.	37.6%	24.0%	31.6%
Populație ămasă de conectat, din care:	2.8	2.5	5.3
In agglomerations above 10,000 p.e.	0.3	0.2	0.5
In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	1.1	1.0	2.1
In agglomerations below 2000 p.e.	1.4	1.3	2.7
Procentajul populației neconectate	19.5%	41.7%	26.1%
In agglomerations above 10,000 p.e.	3.5%	9.2%	4.9%
In agglomerations between 2,000 and 10,000 p.e.	29.2%	52.7%	36.8%
In agglomerations below 2000 p.e.	62.4%	76.0%	68.4%

Rezultatele detaliate ale acestei analize (pe localitate /aglomerare) sunt prezentate în anexa 4.2. la Raportul privind opțiunile strategice pentru consolidarea sectorului apei și a apelor uzate din România, livrat de BERD și aprobat de MFE la 31 martie 2020.

Necesitatea accelerării tranziției spre economia circulară printr-o gestionare eficientă a deșeurilor. La nivel european a fost revizuită legislația privind managementul deșeurilor, fiind adoptat *Pachetul privind economia circulară* prin care statele membre sunt obligate să ia măsuri specifice pentru a susține prevenirea, pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor în detrimentul depozitării și incinerării acestora. **Pachetul privind economia circulară** adoptat în anul 2018, și care urmează a fi transpus în legislația română în cursul anului 2020, stabilește noi obiective ambițioase, printre care principale sunt:

- **pregătirea pentru reutilizare si reciclarea deșeurilor municipale** in proporție de 65% din cantitatea totala de deșeuri municipale generate până în 2035
- **reciclarea deșeurilor de ambalaje** in proporție de 70% până în 2030, cu obiective specifice pe tipuri de materiale după cum urmează:

	Până în 2025	Până în 2030
Plastic	• 50%	• 55%
Lemn	• 25%	• 30%
Materiale feroase	• 70%	• 80%
Aluminiu	• 50%	• 60%
Sticlă	• 70%	• 75%
Hârtie și carton	• 75%	• 85%

- **reducerea cantității totale de deșeuri municipale eliminate prin depozitare** până la cel mult 10 % din totalul deșeurilor municipale generate (in greutate) până în 2035.

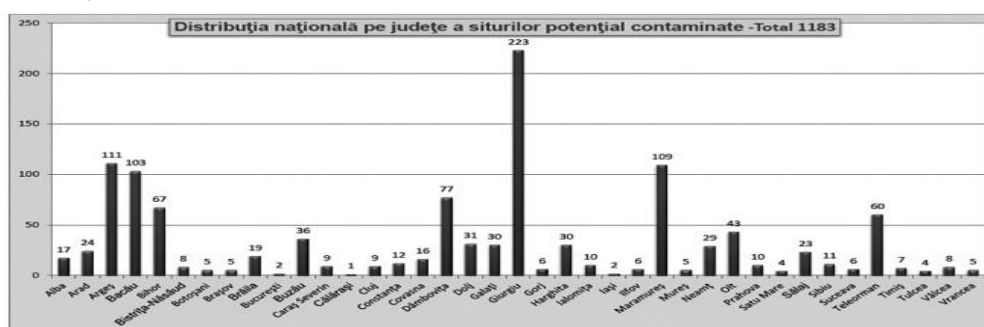
Nivelul limitat de conservare a biodiversității în ariile Natura 2000 si de asigurare a managementului adecvat pentru menținerea sau refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor.

Rețeaua de situri Natura 2000 este instrumentul principal pentru conservarea patrimoniul natural pe teritoriul Uniunii Europene. Aceasta este fundamentata pe două directive, respectiv Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitatelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbaticice și Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbaticice. La nivelul României există 435 de Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 171 de Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA).

conform Directivei 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, SM au obligația de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului, precum și de a raporta COM asupra calității aerului. Având în vedere aceste prevederi ale directivelor, investițiile demarate prin POIM privind dotarea sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului vor fi continuate și diversificate astfel încât România să respecte cerințele de asigurare și control al calității datelor și de raportare a RO către CE și să asigure premisele pentru protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg, conform standardelor

Organizației Mondiale a Sănătății.

Slaba cunoaștere a situației privind siturile contaminate și risc crescut asupra sănătății umane și a mediului. În anul 2015 România a adoptat Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015). Strategia identifica un număr de 1393 situri contaminate și potențial contaminate, dintre care 210 situri contaminate istoric și 1183 situri potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice. Numărul mare al siturilor potențial contaminate și contaminate se datorează includerii siturilor din industria minieră și metalurgică, a siturilor din industria petrolieră și a depozitelor de deșeuri menajere neconforme. Astfel, pentru a minimiza riscurile potențiale asupra sănătății umane, a calității solurilor, subsolului, apelor subterane și apelor de suprafață, ecosistemelor și altele asemenea, sunt necesare investiții care să aibă ca rezultat reducerea numărului acestor situri și a riscului generat de acestea asupra sănătății umane și a mediului. **Investițiile PODD** vor promova, în principal, măsuri de **investigare preliminară și detaliată, evaluarea riscului asupra mediului și, ulterior, remedierea siturilor** contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane.

Gestionarea riscurilor. Conform Raportului de țară realizat de Comisia Europeană “Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE - Raport de țară - România”, România înregistrează întârzieri în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, prevenirea inundațiilor și a altor pericole naturale. În raport s-au identificat ca fiind prioritare investițiile pentru a promova adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor și, în special, pentru a pune în aplicare strategii de prevenire a riscurilor și a aborda riscurile legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale. Conform Evaluării riscului de dezastre la nivel național, conform datelor istorice, **inundațiile și seceta se** află printre riscurile cu cea mai mare frecvență pe teritoriul României.

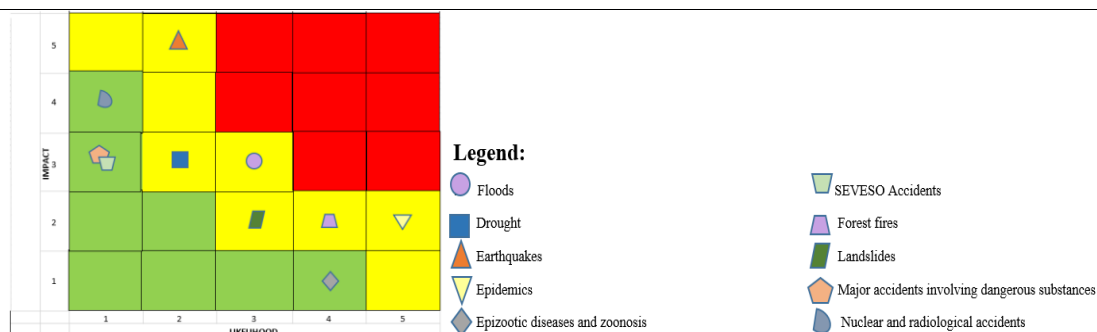

Figura 19. Pozițiile tuturor riscurilor în matricea de risc

Au fost identificate și raportate la CE în etapa de evaluare preliminară a riscului la inundații fiind evidențiate 375 zone cu risc potențial semnificativ la inundații pentru cursurile de apă interioare și 24 de zone pentru Dunăre (vezi Figura 22).

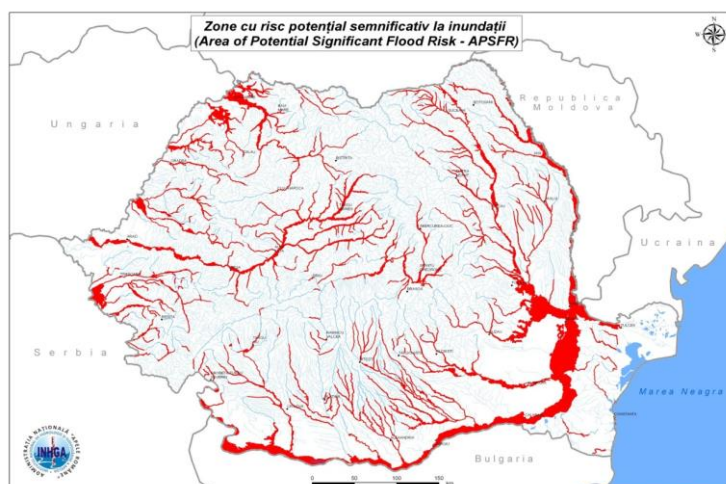

Figura 22. Zone cu risc potențial semnificativ la inundații

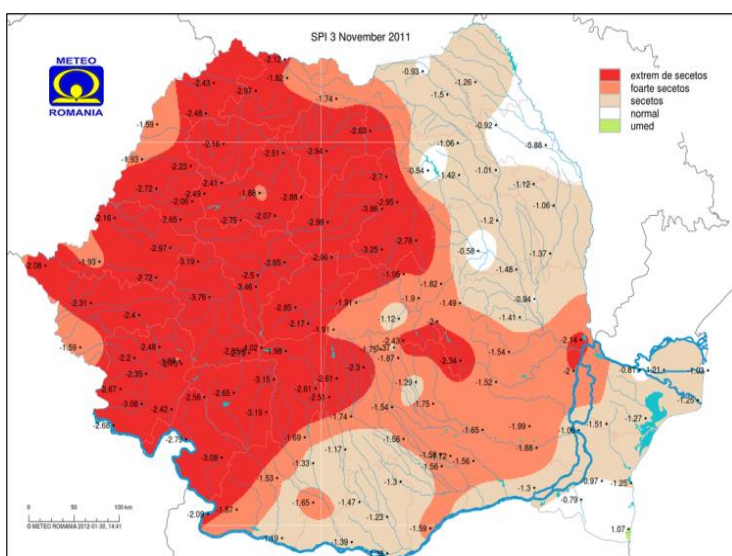

Figura 24. Repartiția spațială a Indicelui Standardizat de Precipitații (SPI3), Septembrie - Noiembrie 2011

	<i>Figura 24 exemplifică repartitia spațială a Indicelui Standardizat de Precipitații - 3 luni (SPI-3) calculat pentru intervalul Septembrie-Noiembrie 2011. În anul 2011, luna noiembrie a fost cea mai secetoasă lună din perioada 1961-2013, cantitatea medie lunară fiind de numai 1.2 l/mp, comparativ cu valoarea medie multianuală de 43.9 l/mp (1961-1990).</i> În ceea ce privește managementul riscurilor, este în continuare nevoie de investiții în vederea asigurării unei societăți reziliente la riscuri și dezastre și adaptată la realitatea operațională. Astfel sunt necesare investiții privind prevenirea riscurilor, dar și de investiții ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale.
Priorități de investiții care se vor finanța în cadrul programului operațional	<u>Prioritate 1- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare</u> <u>Categorii de investiții:</u> <i>1.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari.</i> Intervențiile/măsurile propuse privind sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice contribuie la atingerea țintei de economii de energie menționată mai sus vor fi realizate prin intermediul instrumentelor financiare (posibil IF cu parte de grant) și se referă la: <i>proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente/proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente</i> <i>1.2 Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare.</i> Pentru a putea dezvolta capacități de producție de energie din surse regenerabile, în special la sursă, este necesară asigurarea unei infrastructuri inteligente de măsurare și distribuție a energie electrice astfel încât tranziția către sursele regenerabile de energie să se realizeze în condiții optime. <u>Proiectele de energie sprijinite prin PODO vor contribui la menținerea/dezvoltarea infrastructurii verzi. Se va avea în vedere în principal evitarea/reducerea la minim a impactului asupra ariilor naturale protejate și a coridoarelor ecologice. Pentru proiectele care vizează transportul, transformarea și distribuția energiei electrice, vor fi implementate măsuri care să asigure reducerea / evitarea riscului de coliziune și electrocutare al animalelor (în special păsări).</u> <u>Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară.</u> <u>Categorii de intervenții</u> <i>2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivei de mediu</i> Investițiile PODO vor viza îndeplinirea obligațiilor ce rezultă din Tratatul de Aderare care răspund Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și Directivei nr. 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate, pentru care România a primit perioade de tranziție în vederea conformării. <i>2.2 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivei de mediu</i> Prin Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD), adoptat prin HG nr. 942/20.12.2017, s-a realizat caracterizarea situației actuale în domeniu (cantități de deșeuri generate și gestionate, instalații existente), identificarea problemelor care cauzează un management ineficient a

deșeurilor, stabilirea obiectivelor și țințelor pe baza prevederilor legale, precum și identificarea necesităților investiționale în vederea conformării cu prevederile legislative, precum și cu prima țință de pregătire pentru reutilizare și reciclare din Pachetul privind economia circulară. Pe lângă PNGD, investițiile care se vor realiza din PODD vor avea la bază și planurile județene și planul municipiului București pentru gestionarea deșeurilor (PJGD), elaborate în conformitate cu Metodologia aprobată prin Ordinul MM nr.140/14.02.2019, care prevăd în mod explicit și detaliat, pe lângă obiectele și țințele din legislația națională actuală, și obiectivele și țințele din.

Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

Categorii de intervenții

3.1. Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

România, ca și toate statele membre ale Uniunii Europene, promovează conservarea naturii utilizând ca instrument principal dezvoltarea rețelei de arii protejate Natura 2000. Siturile din rețeaua Natura 2000 sunt identificate și declarate, pe baze științifice, conform procedurilor prevăzute în Directiva 92/43/CEE din 1992 privind Conservarea Habitatelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbătice (Directiva Habitate) și Directiva 79/409 din 1979, amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbătice (Directiva păsări). În prezent sunt aprobate doar 300 de planuri de management pentru sit-urile Natura 2000 (pentru 215 SCI și 85 SPA), din cele 606 necesare pentru a acoperi toată rețeaua, ceea ce înseamnă ca 49,50% din siturile Natura 2000 au planuri de management. Cele mai multe planuri (126) au fost aprobate în 2016-2017, prin urmare nu se poate realiza o evaluare a rezultatelor procesului de implementare.

În prezent au rămas aproximativ 200 de situri Natura 2000 fără planuri de management elaborate, iar un număr de aproximativ 80-90 planuri de management sunt în curs de elaborare prin POIM, urmând a fi finalizate și aprobate până la finalul anului 2023.

De asemenea, în vederea unui management eficient al rețelei Natura 2000 la nivel național se impune o întărire **semnificativă a capacității administrative a ANANP**, inclusiv a structurilor teritoriale astfel încât sistemul să devină operațional și să fie asigurat un management participativ al siturilor.

3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive

Conform Directivei 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, SM au obligația de a **îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului**, precum și de a raporta COM asupra calității aerului. Poluanții monitorizați, metodele de măsurare, valorile limită, valorile țință, pragurile de alertă și de informare și criteriile de amplasare a punctelor de monitorizare sunt stabilite de legislația națională în conformitate cu prevederile reglementărilor europene.

3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor

Prin Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015) au fost inventariate 210 situri contaminate și 1183 situri potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice, fără a se cunoaște însă gradul de contaminare și fără a exista o ierarhizare din perspectiva riscurilor pe care acestea le incumbă asupra stării de sănătate a populației și asupra mediului. Pentru a reduce

riscurile asupra sănătății umane, a calității solurilor, apelor subterane, apelor de suprafață și ecosistemelor, în continuare sunt necesare o serie de investiții care să soluționeze problemele cauzate de siturile contaminate, prin reducerea numărului acestor situri (implementarea de proiecte de remediere și monitorizare post remediere), și totodată care să sprijine refacerea ecosistemelor naturale și crearea de noi spații municipale verzi, precum și reabilitarea spațiilor urbane degradate/abandonate cu posibilitatea de reincludere în circuitul social/ economic.

Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

Categorii de intervenții

4.1 Managementul inundațiilor și a secetei

În România, în ultimii 20 de ani, producerea de inundații grave s-a intensificat, iar previziunile arată că această tendință va continua, ca urmare a unui număr de factori suplimentari, printre care: supraexploatarea pădurilor și modificarea caracteristicilor morfologice locale; lipsa unei infrastructuri de prevenire a inundațiilor bine întreținută sau adecvată în zonele cu formațiuni torențiale de formare a inundațiilor de tip flash-flood.

Așadar, proiectele finanțate prin PODD vor viza **prevenirea și gestionarea inundațiilor și vor fi identificate pe baza planurilor de management a bazinelor hidrografice (PMBH) și planurilor de management a riscului la inundații (PMRI)**. În același timp, investițiile propuse pentru măsurile de prevenire a riscului la inundații vor contribui la limitarea efectelor altor fenomene specifice schimbărilor climatice, de exemplu, seceta hidrologică și pedologică sau alunecările de teren.

De asemenea, seceta este un alt risc natural major determinat de un complex de condiții climatice, pedologice, fiziologice, caracterizat prin existența apei sub valorile optime.

La nivel național se află în curs de elaborare Planurile de Management ale Secetei bazate pe soluțiile de evaluare a riscului și în contextul Directivei Cadru UE a Apei - ca parte a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice (decembrie 2021, primele versiuni aferente celui de al treilea ciclu de planificare, conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60CE).

Prin PODD se are în vedere amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului. De asemenea, se are în vedere dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;

4.2 Combaterea eroziunii costiere

Un alt tip de risc punctual menționat în evaluarea națională a riscurilor este **eroziunea costieră**. Aceasta determină pierderea unor terenuri deosebit de valoroase, pierdere care afectează ecosistemele costiere și aduce pagube economice și sociale zonei.

În perioada 2013-2015 a fost implementată faza I (termen scurt) prin proiecte implementate prin POS Mediu, fiind protejată o lungime de coastă de 7,3 km și mărită suprafața plajelor cu 60,66 ha. Faza a II- a Master Planului este implementată prin POIM, fiind semnat contractul de finanțare pentru

	implementarea proiectului major "Reducerea eroziunii costiere FAZA II". Proiectul se află în implementare, având ca termen final 2023, însă este posibil să fie nevoie de o implementare pe durata a 2 perioade de programare financiară. Astfel, prin PODD se au în vedere continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere, beneficiar fiind ANAR (prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral). 4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor În ceea ce privește managementul riscurilor, este în continuare nevoie de investiții în vederea asigurării unei societăți reziliente la riscuri și dezastre și adaptată la realitatea operațională. Astfel, sunt necesare investiții ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale.			
Bugetul estimat al programului	PODD 2021-2027 - are propusă o alocare indicativă totală de 4.615 mld euro din care 3,92 mld de Euro FEN , din care 3.085 mld FEDR și 0,837 mld. FC + co-finanțare națională 0,692 mld.			
Durata programului operațional:	2021-2027 (7 ani)			
Evoluții ale programului operațional față de perioada de programare 2014 -2020	2014-2020 4.255 mld euro		2021-2027 4.615 mld euro	
	Energie	267,971 mil euro	Energie	470,588 mil euro
	Mediu+Riscuri	3.987,029 mld euro	Mediu+Riscuri	4.144,471 mld euro
Repartizarea bugetului programului pe priorități de investiții: explicarea justificării bugetului alocat nevoilor pe priorități de investiții;	Prioritatea 1 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare Alocare totală: 470 mil : 400 mil (UE)+ 70 mil (BS) FEDR : 300 mil euro FC: 100 mil euro Viitoarele investiții ce se vor realiza din PODD au în vedere, pe de o parte, îndeplinirea obiectivelor strategice asumate în PNIEESC, precum și sprijinirea atingerii obiectivelor propuse în pachetul "Energie curată pentru toți europenii" la orizontul anului 2030. Aceste investiții vizează eficiența energetică și rețelele de transport și stocare de energie			
	Prioritatea 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară Alocare totală: 3.491,529 mld euro: 2,967 mld (UE)+ 523,729 mil (BS) FEDR: 2, 230 mld euro FC: 0,737 mld euro Investițiile PODD vor viza îndeplinirea obligațiilor ce rezultă din Tratatul de Aderare care răspund Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și Directivei nr. 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate, pentru care România a primit perioade de tranziție în vederea conformării. În ceea ce privește gestiunea deșeurilor, scopul investițiilor îl reprezintă contribuția la îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în legislația națională și a celor din Pachetul privind economia circulară, în principal pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a 65% din masa deșeurilor municipale și reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate până la			

	minim 10% din cantitatea totală de deșeuri municipale depozitate până în 2035. <u>Prioritate 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate</u> Alocare totală: 194,118 mil euro: 165 mil (UE) + 29 mil (BS) FEDR: 165 mil euro România nu și-a îndeplinit țintele cu privire la asigurarea managementului adecvat al ariilor naturale protejate, precum și privind refacerea ecosistemelor degradate, în acord cu obiectivele Strategiei UE pentru biodiversitate și cu directivele în domeniu. Astfel, au fost identificate nevoi de investiții prioritare pentru a consolida biodiversitatea și, în special, pentru a sprijini măsurile de gestionare și conservare în zonele protejate, în conformitate cu legislația de mediu a UE. Calitatea aerului rămâne în continuare o problemă, România neîndeplinindu-și angajamentele de reducere a emisiilor atmosferice, iar instrumentele actuale pentru monitorizarea calității aerului sunt insuficiente, atât din punct de vedere al acoperirii teritoriale cu stații de monitorizare, cât și din punct de vedere al parametrilor monitorizați. Au fost identificate deficiențe grave și structurale în datele privind calitatea aerului măsurate de rețeaua de monitorizare din România și raportate Comisiei Europene, semnalate în cadrul Raportului CE referitor la politicile de mediu, elaborat în 2019. În România există în continuare decalaje importante în atingerea obiectivelor UE în ceea ce privește remedierea siturilor contaminate, precum și refacerea zonelor afectate din punct de vedere ecologic, în special în zonele foarte sensibile, ceea ce impune în continuare necesitatea finanțării acestui sector. <u>Prioritate 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor</u> Alocare totală: 458,824 mil euro: 390 mil (UE) + 68,842 mil (BS) FEDR: 390 mil euro Conform Raportului de țară realizat de Comisia Europeană “Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE - Raport de țară - România”, RO înregistrează întârzieri în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, prevenirea inundațiilor și a altor pericole naturale. În raport s-au identificat ca fiind prioritare investițiile pentru a promova adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor și, în special, pentru a pune în aplicare strategii de prevenire a riscurilor și a aborda riscurile legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale.
Beneficiari eligibili:	<u>Eficiență energetică</u> • IMM-uri, întreprinderi mari, • Societăți comerciale din industrie, cu consumuri de peste 1.000 tep/an <u>Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare</u> • Operatori naționali distribuție energie, Transelectrica • Operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică <u>Apă/Apă uzată</u> • Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali (OR) de Apă, ANRSC

	<u>Economie circulară</u> - Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Consiliile Județene/ Primăria Municipiului București, Autorități publice centrale și locale (ex. MMAP, ANPM, ANRSC) <u>Biodiversitate</u> - MMAP/ANPM/GNM/ APM/ANAR/ANANP/Institute de cercetare/Universități/ ONG-uri/ Administratori ai ariilor naturale protejate/ ROMSILVA/Autorități ale administrației publice centrale/ locale/ alte structuri în coordonarea/ subordonarea autorităților centrale/ locale <u>Calitatea aerului</u> - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) <u>Decontaminarea siturilor</u> - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) Autorități publice centrale și locale/alte organisme publice în domeniul protecției mediului, inclusiv structuri subordonate acestora, cu responsabilități în domeniul gestionării siturilor contaminate. <u>Prevenirea și gestionarea riscurilor</u> - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române (ANAR), Administrația Națională de Meteorologie (ANM), ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, APL. - MAI/IGSU și structurile cu atribuții în managementul situațiilor de urgență și asigurarea funcțiilor de sprijin, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS)
Priorități de investiții noi față de perioada de programare precedentă	N/A (nu există priorități de investiții noi față de actuala perioadă de programare)
Indicatori de rezultat ai programului operațional	<u>Energie</u> - emisii de gaze cu efect de seră estimate - economii în consumul anual de energie primară - utilizatori conectați la rețele inteligente - lansarea de proiecte pentru rețele inteligente - utilizatori suplimentari conectați la sisteme inteligente de energie <u>Apă/Apă uzată</u> - populație conectată la rețeaua îmbunătățită de apă - populație conectată la rețeaua de canalizare <u>Gestiunea deșeurilor</u> - deșeuri colectate separat - deșeuri reciclate <u>Biodiversitate</u> - situri Natura 2000 și alte arii protejate aflate în stare favorabilă de conservare la un an de la finalizarea proiectului - autorități și entități cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate care utilizează instrumente/rapoarte-studii/metodologii dezvoltate prin proiect <u>Prevenirea și gestionarea riscurilor</u> - Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor - Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile și

	incendiile) • timp mediu de răspuns la situații de urgență
Categorii de proiecte semnificative care se vor finanța	<u>Energie</u> Proiectele din acest sector vor avea în vedere atât realizarea unei contribuții semnificative la atingerea ȋntelor și obiectivelor asumate de România în ceea ce privește eficiența energetică cât și dezvoltarea coerentă și continuă a sectorului energetic național, prin asigurarea flexibilității sistemului energetic, care să ofere beneficii tangibile atât pentru operatorii cât și pentru utilizatorii finali. <u>Apă/apă uzată</u> Proiectele în domeniul apă/apă uzată vizează unul dintre sectoarele în care necesitățile investiționale sunt foarte ridicate, având în vedere accesul redus al comunităților din România la infrastructura de apă și apă uzată, calitatea necorespunzătoare a apei potabile și lipsa, în anumite zone, a facilităților de canalizare și epurare a apelor uzate. Vor exista proiecte fazate din actuala perioadă de programare, în prezent fiind în analiză proiectele aflate în implementare, dar și proiecte noi. <u>Economie circulară</u> Proiectele în acest sector vor avea în vedere îndeplinirea obligațiilor ce revin României din Pachetul privind economia circulară și vor adresa sistemele de colectare separată, valorificarea materiala a deșeurilor și instalațiile de tratare a deșeurilor reziduale. <u>Eroziunea costieră</u> În perioada 2013-2015 a fost implementată faza I (termen scurt) prin proiecte implementate prin POS Mediu, fiind protejată o lungime de coastă de 7,3 km și mărită suprafața plajelor cu 60,66 ha. Faza a II- a Master Planului este implementată prin POIM, fiind semnat contractul de finanțare pentru implementarea proiectului major "Reducerea eroziunii costiere FAZA II". Proiectul se află în implementare, având ca termen final 2023, însă este posibil sa fie nevoie de o implementare pe durata a 2 perioade de programare financiara, respectiv parțial și în perioada de programare 2021-2027.
Alte categorii de informații necesare	